

RIETAVO MYKOLO KLEOPO OGINSKIO MENO MOKYKLA
PRADINIO MUZIKINIO FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO
MEDINIŲ PUČIAMŪJŲ INSTRUMENTŲ PROGRAMA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo pučiamųjų instrumentų programos paskirtis – parengti Rietavo Mykolo Kleopo Oginskio meno mokyklos lygmens Programą ir užtikrinti ugdymo kokybę.

2. Programos trukmė – 3 metai.

3. Programai įgyvendinti rekomenduojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:

3.1. mokinio pasirinktas medinis pučiamasis muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga;

II SKYRIUS
PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR STRUKTŪRA

4. Programos tikslas – suteikti mokiniui pradžines muzikos žinias, muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius ir bendrųjų ir dalykinių muzikinių kompetencijų.

5. Programos uždaviniai:

5.1. plėtoti mokinių meninius ir kūrybinius gebėjimus;

5.2. sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius, gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;

5.3. formuoti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;

5.4. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.

6. Programos branduolį sudaro šie dalykai:

6.1. muzikavimas;

6.2. solfedžio;

6.3. ansamblis arba antrasis muzikos instrumentas arba choras, kuriuos siūlo mokykla, atsižvelgdama į muzikavimo dalyko turinį.

7. Mokiniui privalomi yra trys branduolio dalykai. Pasirenkamuosius dalykus (pvz., ritmika, kompiuterinis muzikos raštingumas, improvizacija, orkestras ir kt.) siūlo mokykla.

8. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama muzikinį ugdymą tęsti, renkantis pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą, kitą muzikinio neformaliojo vaikų švietimo programą; profesinės linkmės muzikinio ugdymo modulį, specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą).

III SKYRIUS
MUZIKAVIMAS

9. Muzikavimo paskirtis – suteikti mokiniui pasirinkto instrumentinio muzikavimo pradmenis.

10. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

11. Muzikavimo uždaviniai:
  - 11.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinių vaiko muzikalumą;
  - 11.2. formuoti taisyklingo instrumento valdymo ir laikysenos įgūdžius;
  - 11.3. pažinti muzikinės kalbos priemones;
  - 11.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus, improvizacinius gebėjimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
12. Muzikavimą sudaro trys veiklos sritys:
  - 12.1. muzikavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas;
  - 12.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
  - 12.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
13. Muzikavimo mokymo trukmė – 3 metai.
14. Muzikavimo mokomasi, pasirinkus vieną iš šių muzikos instrumentų:
  - 14.1. medinį pučiamąjį instrumentą: klarnetą, fleitą, saksofoną ir kt.;
15. Muzikavimo mokymas:
  - 15.1. muzikavimo pamokos yra individualios;
  - 15.2. pirmaisiais muzikavimo metais skiriama 1 valanda, nuo antrųjų mokymosi metų – 2 val. per savaitę;
  - 15.3. muzikuoti pučiamuoju instrumentu rekomenduojama pradėti nuo išilginės fleitos ir, atsižvelgiant į mokinio brandą, pereiti prie pasirinkto pučiamojo muzikos instrumento;
  - 15.4. muzikavimui mokytis numatoma 0,5 savaitinės valandos koncertmeisteriui.
16. Mokinių muzikavimo pasiekimai:

1. 1. Veiklos sritis - muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradinis muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti, naudojant muzikos instrumentą arba dainuojant.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. Žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. Žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai sėdint/stovint, išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos sėdėsenos / laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus ar kvėpavimo elementus, pirštuotę; 1.2.3. įvardinti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką	2.1.1. Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinytis), formą ir naudojamus interpretacijos ženklus

2.2. Atliekant kūrinį laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardyti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paaiškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. 3. Veiklos sritis - muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – noriai dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūrinuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 3.1.2. Mokyti sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. Mokyti susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardyti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

17. Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

17.1. muzikos kūrinų atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

17.2. muzikos kūrinų interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinų formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

17.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinų viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

17.4. rekomenduojamas kūrinų skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Mokymosi metai	Kūrinių skaičius per mokymosi metus					Vertinimo Formos
		Stambios formos kūriniai	Pjesės, dainos	Etiudai	Gamos	Savaitinės valandos	
Mediniai pučiamieji instrumentai	1	–	4–6	4–6	1–2	1	Mokykla numato savarankiškai (pvz., koncertas) I pusm. Kalėdinis koncertas II pusm. akademinis koncertas
	2	–	4–6	6–8	3–4	2	

	3	1–2	4–6	6-8	4–6	2	I pusm. Kalėdinis koncertas. Baigiant pradinio ugdymo 3 klasę mokiniai laiko muzikavimo egzaminą.
--	---	-----	-----	-----	-----	---	--

IV SKYRIUS UGDYMO TURINYS

18. Medinių pučiamųjų instrumentų ugdymo turinys:

18.1. pirmieji mokymosi metai;

Medinių pučiamųjų instrumentų ugdymo turinys metams	
Stambios formos kūriniai	Pirmaisiais mokymo metais stambios formos kūriniai negrojami;
Pjesės, dainelės	4-6 įvairaus pobūdžio, skirtingo charakterio, techniškai nesudėtingi kūrinėliai;
Etiudai	4-6 etiudai pusinėmis ir ketvirtinėmis natomis;
Pratimai, gamos.	Taisyklingo kvėpavimo lavinimas, garso formavimas. Jaunesniame amžiuje rekomenduojama vaiką pradėti mokyti groti išilgine fleita, vėliau pereiti prie grojimo pūstuku ir solfedžuoti. Suformavus taisyklingą ambušiūrą galima pradėti groti instrumentu siekiant garso išgavimo kokybės. Rekomenduojama groti bei solfedžuoti pratimus iš R.Kašponio „Solfedžio“ knygos. Gamos: G-dur, C-dur, oktavos ribose.

18.2. medinių pučiamųjų instrumentų antrieji mokymosi metai:

Medinių pučiamųjų instrumentų ugdymo turinys metams	
Stambios formos kūriniai	Antraisiais mokymo metais stambios formos kūriniai negrojami;
Pjesės	4-6 skirtingo charakterio pjesės;
Etiudai	4-6 etiudai;
Pratimai, gamos	Gamos: C-dur, G-dur, F-dur, a-moll, trigarsis

18.3. medinių pučiamųjų instrumentų tretieji mokymosi metai:

Medinių pučiamųjų instrumentų ugdymo turinys metams	
Stambios formos kūriniai	Trečiaisiais mokymo metais stambios formos kūriniai negrojami;

Pjesės	4-6 skirtingo charakterio pjesių;
Etiudai	6-8 etiudų;
Gamos	Gamos: iki dviejų ženklų, trigarsis.

19. Mokinių vertinimas:

19.1. mokiniai vertinami kas pusmetį:

19.1.1. atsiskaito po vieną etiudą ir gamą pasirinktinai;

19.1.2. I pusmetį organizuojami Kalėdiniai koncertai tėveliams;

19.1.3. II pusmetį mokiniai pasirodo akademiniam koncerte.

19.2. trečiais mokymo metais mokiniai laiko muzikavimo egzaminą.

20. Pasiekimų ir pažangos apibendrinamasis vertinimas:

Pasiekimų ir pažangos apibendrinamasis vertinimas:		
Mokymosi metai	Vertinimo formos	Atsiskaitymo turinys
1 metai	I pusmetis Kalėdinis koncertas	1 pjesė;
	II pusmetis akademinis koncertas	2 skirtingo pobūdžio kūrinėliai;
2 metai	I pusmetis Kalėdinis koncertas	1-2 pjesės;
	II pusmetis akademinis koncertas	2 skirtingo pobūdžio kūrinėliai;
3 metai	I pusmetis Kalėdinis koncertas	1-2 pjesės;
	II pusmetis muzikavimo egzaminas	Etiudas, pjesė ir stambios formos kūrinys.

V SKYRIUS ANSAMBLIS

18. Ansamblio paskirtis –ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti ansamblinio muzikavimo patirtį.

19. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškamui.

20. Ansamblio uždaviniai:

20.1. pažinti ansamblių kūrybinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;

20.2. ugdyti mokinių artistiškumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;

20.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;

20.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.

21. Ansamblio veiklos sritys:

- 21.1. ansamblio pojūčio ugdymas;
- 21.2. kūrinių interpretavimas ansamblyje;
- 21.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
22. Ansamblio mokymosi trukmė – nuo 1 iki 3 metų.
23. Ansambliai gali būti:
- 23.1. tradicinės sudėties medinių pučiamųjų instrumentų ansambliai;
- 23.2. kameriniai ansambliai (fortepijonas, pučiamieji ir kiti instrumentai) (2,3,4,6, mokiniai);
- 23.3. netradicinės sudėties ansambliai (sudaryti iš skirtingų rūšių instrumentų).
24. Ansamblio mokymas:
- 24.1. mokoma nuo antrų mokymo metų kartą per savaitę po 1 valandą;
- 24.2. tobulinami mokinių skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui;
- 24.3. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;
- 24.4. atliekant kūrinius, pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje;
- 24.5. mokiniai mokomi derinti veiksmus su kitais atlikėjais;
- 24.6. mokymui numatomos koncertmeisterio valandos.
25. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansamblio pojūčio ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką	1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją
2. Veiklos sritis - kūrinių interpretavimas ansamblyje	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	

Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.
2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą.

26. Rekomenduojama ansamblio turinio apimtis:

26.1. ansamblio pojūčio lavinimas –sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

26.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

26.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

26.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 kūriniai.